

Vragen divers

Onderwerp: Overschrijding budget jeugdhulp.

Gesteld door:	CDA / M. Krikhaar
Datum:	8 mei 2017
Portefeuillehouder:	Hetty Tindemans
Teammanager:	Paul Schuylenburg
Deadline:	8 juni 2017

Vraag:

De raad heeft een brief ontvangen over overschrijding van het budget voor jeugdhulp (73605/240304).

Ik heb daarover wat vragen.

1. Er worden 3 redenen genoemd waarom de overschrijding laat is gesignaleerd. Een daarvan is, dat er 2 afdelingen bij betrokken zijn, KCZ vertrekt de beschikkingen en betaalt facturen, team sociaal economisch beleid heeft budget beheer. Hoe gaat geregeld worden, dat beter wordt samengewerkt? Welke budgetten zijn er nog meer, waarvan de uitgaven worden gedaan door de ene afdeling en de budget-verantwoordelijkheid/beheer ligt bij een andere afdeling?
2. Zijn er landelijke ontwikkelingen naar aanleiding van de forse overschrijding? Met name nu meer gemeenten hiermee worden geconfronteerd?
3. In de brief wordt tot slot aangegeven, dat men wil inzetten op preventie en een goede inschatting van zorg en hulpverlening door het CJG. Dit wordt gedaan om de kosten voor zorg met en zonder verblijf te reduceren. Mag ik hieruit concluderen, dat het CJG nog niet altijd de juiste/passende zorg voorstelt?
4. Formeel is gesteld, dat beleid het geld volgt. Bent u van plan dan maar minder zorg te bieden, ook als dat niet adequaat zou zijn, om binnen het budget te blijven?
5. Het C.J.G. wil zich meer gaan richten op preventie. Om in beeld te krijgen waar die preventie op gericht moet zijn, zal er ongetwijfeld een analyse gemaakt zijn van de zorgvragen. Wij willen ook graag weten welke zorgvragen er zijn en in welke aantallen.

Antwoord:

1. Uw suggestie dat niet goed samengewerkt wordt binnen de jeugdhulp opgave tussen de twee afdelingen wordt niet gedeeld. Door medewerkers van beide afdelingen is in gezamenlijkheid het CJG opgezet en zijn afspraken met de externe partners gemaakt. De opmerking over de late signalering heeft met verschillende systemen te maken. Berichtenverkeer tussen de gemeente en de zorgaanbieders, het registreren zorg van de informatie met betrekking tot de beschikkingen en het doen van opdrachten tot betaling worden met behulp van het ene systeem gemaakt (GWS). De betalingen worden met een frequentie van 1 keer per maand

en soms 1 keer per twee maanden naar het andere financiële systeem (Key2Finance) overgezet. In Key2Finance is zicht op begroting en totale uitgaven. Door middel van dit systeem kan de budgetbeheerder en budgethouder (SEB) de status beoordelen. Zoals genoemd in de brief wordt nu gewerkt aan de opzet van een verplichtingenadministratie in GWS, zodat er eerder informatie beschikbaar is. Ook bij de Wmo is dit zo ingericht en zullen de verbeteringen worden doorgevoerd.

2. Niet alleen de gemeente Valkenswaard heeft last van overschrijding. Ter illustratie: de volgende berichtgeving stond in Binnenlands Bestuur van 1 mei 2017:

'Verlichtingsbudget voor gemeenten met 3D-tekort'

Het kabinet moet zorgen voor een zogeheten verlichtingsbudget waar gemeenten met financiële tekorten in het sociaal domein een beroep op kunnen doen. Dat is een van de vijf maatregelen die de Vereniging van Gemeenten vraagt van het kabinet met het oog op de 'significante financiële tekorten' die veel gemeenten verwachten

Hans Bekkers 01 mei 2017

Het kabinet moet zorgen voor een zogeheten verlichtingsbudget waar gemeenten met financiële tekorten in het sociaal domein een beroep op kunnen doen. Het verlichtingsbudget zou de komende vier jaar beschikbaar moeten komen. Onder voorwaarden zouden gemeenten met grote tekorten er een beroep op moeten kunnen doen.

Twintig procent tekort

Dat is een van de vijf maatregelen die de Vereniging van Gemeenten (VNG) vraagt van het kabinet met het oog op de significante financiële tekorten die veel gemeenten verwachten. Die verwachting is gebaseerd op recent onderzoek van AEF. Dat wees uit dat veel gemeenten dit en komende jaren te kampen hebben met forse tekorten op de uitgaven voor (jeugd)zorg, maatschappelijke ondersteuning en werk en inkomen. Sommige gemeenten voorzien zelfs tekorten van twintig procent of meer op het rijksbudget dat zij voor de uitvoering van de Wmo 2015, de Jeugdwet en de Participatiewet krijgen.

Onzekerheden

Dat vraagt volgens de VNG actie van het kabinet 'om te zorgen dat de transitie en transformatie van het sociaal domein niet in gevaar komen.' Zo wil de koepelorganisatie dat de verstrekte macrobudgetten aansluiten bij de taken van de gemeenten, waarbij de nu nog bestaande onzekerheden én de nu al bestaande tekorten worden gecompenseerd. 'Het tekort op de BUIG [geld dat gemeenten van het rijk krijgen voor diverse sociale uitkeringen/red] bijvoorbeeld, is in 2016 al 270 miljoen euro, waardoor 250 gemeenten (79 procent van het totaal) aanspraak zullen maken op het door het kabinet ingestelde vangnet dat bedoeld was voor uitzonderlijke gevallen', aldus de VNG. 'Het verdeelmodel BUIG moet verder geoptimaliseerd worden, een hernieuwde kijk op het verdeelmodel is wellicht alsnog noodzakelijk.'

Betrouwbare berekeningen

Verder vindt de VNG dat de gemeentelijke 3D-budgetten moeten meegroeien met de zorg-

en participatiebudgetten op de rijksbegroting om onbedoelde kortingen te voorkomen. Met klem vraagt de belangenorganisatie ook dat het rijk de verdeelmodellen op korte termijn herijkt 'op basis van betrouwbare berekeningen en exacte omschrijvingen van de onderdelen waarop het verdeelmodel betrekking heeft.'

Volgens de VNG zijn die randvoorwaarden nodig om de transformatie in het sociaal domein te doen slagen, 'waardoor gemeenten in staat zijn ondersteuning te bieden aan inwoners die dat echt nodig hebben.'

3. Afwegingen in meervoudig en complexe casuïstiek zijn niet eenvoudig. Het is niet in alle situaties glashelder wat de beste zorg is behorend bij de betreffende vraag. De hulpverleners van het CJG schatten dit op een zo zuiver mogelijke manier in met behulp van het gezinsplan. Aan de inzet van zorg zitten echter ook financiële consequenties. Nog meer dan voorheen zal het CJG kostenbewustzijn in haar afwegingen mee moeten nemen. Daarnaast wordt momenteel gewerkt aan versterking van het preventief jeugdbeleid. Nagegaan wordt wat er al goed loopt en wat mogelijk nog voor verbetering vatbaar is in het lokale veld. Van belang is dat de hulpverleners steeds meer kennis opdoen van de sociale kaart, zodat ze, indien mogelijk zoveel mogelijk doorverwijzen naar voorliggende preventieve voorzieningen.
4. Verder dan kostenbewustzijn en het scherp blijven kijken naar de ingezette koers kunnen we niet gaan, omdat we op basis van de Jeugdwet verplicht zijn jeugdhulp te leveren als dit nodig is.
5. We hebben in beeld voor welke zorgvormen beschikkingen zijn afgegeven, in totaal zijn er in 2016 580 beschikkingen afgegeven. Bijgevoegd is een overzicht waarin alle beschikkingen die zijn afgegeven staan opgenomen, uitgesplitst naar zorgvorm. De onderliggende problematiek waarvoor een beschikking is afgegeven is op casusniveau beschreven. Dit betreft privacygevoelige informatie. Door regelmatige afstemming met het CJG worden de trends in de zorgvragen gemonitord. Zo is er het afgelopen tijd te zien dat er een toename is in zorgvragen die gerelateerd zijn aan (v)echtscheidingen. Hier wordt zowel vanuit het CJG op ingespeeld als vanuit preventie. Zo is er een bijeenkomst georganiseerd voor professionals in de kinderopvang en op basisscholen over hoe zij om kunnen/moeten gaan met kinderen en hun ouders in geval van een vechtscheiding. Voor kinderen is er de KIES training. Dit is slechts één voorbeeld maar tekenend voor de werkwijze.

Aanvullend is het zo dat preventie altijd al een onderdeel is geweest van het jeugdbeleid. De afgelopen 3 jaar hebben echter met name in het teken gestaan van de organisatie van de jeugdhulp, vanwege de invoering van de Jeugdwet. Pas sinds dit jaar is er ook daadwerkelijk ruimte om de inzet vanuit preventie te gaan

versterken. Hier zijn we dan ook volop mee aan de slag. Zo is er een platform preventie gestart waarin alle professionals participeren die in het veld met preventie bezig zijn. Het aanbod op het gebied van preventie is in een jaarkalender ondergebracht zodat dit op een goede manier kan worden afgestemd en ingezet. Tussentijds kan dit aanbod worden aangepast wanneer de behoefte veranderd, en jaarlijks wordt er geëvalueerd.

Daarnaast wordt er gewerkt aan integraal preventief jeugdbeleid. Eigen kracht speelt hierin een belangrijke rol, evenals collectieve voorzieningen waarvan er in Valkenswaard vele zijn. We gaan inzetten op een nog stevigere verbinding tussen het CJG en de collectieve voorzieningen, zodat zij meer beeld krijgen bij wat er allemaal is in Valkenswaard en welke voorzieningen zij mogelijk kunnen benutten ten behoeve van zorgvragen. Vervolgens zullen we gaan kijken naar de verdere versterking van de relatie tussen het CJG en de zorgaanbieders, die ingezet worden wanneer er een beschikking wordt afgegeven. Deze relatieversterking mag ook nog doorgroeien met partners als Veilig Thuis, Jeugdbescherming en Jeugdreclassering. Hoe beter de verbinding vanuit het lokale CJG met de zorgaanbieders en het voorliggende preventieve veld is, hoe sneller ook geschakeld kan worden naar andere, betere vormen van hulp. Dit is van belang vanuit op de eerste plaats de inzet van de juiste hulp en kwaliteitsbewaking hierop, als op de uiteindelijke kosten.